ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 7ης Ιουλίου 2009

σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στην Πολωνία

(2009/589/ΕΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 104 παράγραφος 6,

τη σύσταση της Επιτροπής,

τις παρατηρήσεις της Πολωνίας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 104 της συνθήκης, τα κράτη μέλη αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.

(2) Το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης βασίζεται στον στόχο της υγιούς δημοσιονομικής κατάστασης, ως μέσου ενίσχυσης των συνθηκών για σταθερότητα τιμών και ισχυρή αειφόρο ανάπτυξη που ευνοούν τη δημιουργία απασχόλησης.

(3) Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) βάσει του άρθρου 104 της συνθήκης, όπως διευκρινίζεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος [1], που αποτελεί μέρος του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, προβλέπει τη λήψη απόφασης για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος. Το πρωτόκολλο για τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος που προσαρτάται στη συνθήκη περιλαμβάνει περαιτέρω διατάξεις για την εφαρμογή της ΔΥΕ. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 3605/93 του Συμβουλίου [2] καθορίζει λεπτομερείς κανόνες και ορισμούς για την εφαρμογή των διατάξεων του εν λόγω πρωτοκόλλου.

(4) Η μεταρρύθμιση του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης το 2005 απέβλεπε στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του και των οικονομικών του ερεισμάτων, καθώς επίσης και στη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών. Ο στόχος ήταν να διασφαλιστεί ιδίως ότι το ιδιαίτερο οικονομικό και δημοσιονομικό υπόβαθρο θα λαμβανόταν πλήρως υπόψη σε όλα τα στάδια της ΔΥΕ. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης παρέχει το πλαίσιο στήριξης των κυβερνητικών πολιτικών για την άμεση επιστροφή σε υγιείς δημοσιονομικές θέσεις, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση.

(5) Το άρθρο 104 παράγραφος 5 της συνθήκης ορίζει ότι η Επιτροπή απευθύνει τη γνώμη της στο Συμβούλιο εάν κρίνει ότι υπάρχει ή ότι μπορεί να εμφανισθεί υπερβολικό έλλειμμα σε ένα κράτος μέλος. Με γνώμονα την έκθεση αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 3 της συνθήκης, και τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 4 της συνθήκης, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι στην Πολωνία υφίσταται υπερβολικό έλλειμμα. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή απηύθυνε σχετική γνώμη προς το Συμβούλιο σχετικά με την Πολωνία στις 24 Ιουνίου 2009 [3].

(6) Το άρθρο 104 παράγραφος 6 της συνθήκης ορίζει ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να λάβει υπόψη τυχόν παρατηρήσεις του οικείου κράτους μέλους πριν να αποφασίσει, μετά από συνολική εκτίμηση, αν υφίσταται υπερβολικό έλλειμμα. Στην περίπτωση της Πολωνίας, η συνολική αυτή εκτίμηση οδηγεί στο συμπέρασμα που εκτίθεται στην παρούσα απόφαση.

(7) Σύμφωνα με την κοινοποίηση των πολωνικών αρχών τον Απρίλιο του 2009 όσον αφορά την ΔΥΕ, η οποία επικυρώθηκε, εν συνεχεία, από τη Eurostat, το έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα στην Πολωνία ανήλθε στο 3,9 % του ΑΕΠ το 2008, δηλαδή υπερέβη την τιμή αναφοράς που ανέρχεται στο 3 % του ΑΕΠ. Το έλλειμμα δεν ήταν κοντά στην τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ, και η υπέρβαση της εν λόγω τιμής αναφοράς δεν μπορούσε να χαρακτηρισθεί ως έκτακτη κατά την έννοια της συνθήκης και του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Ειδικότερα, δεν προκύπτει από ασύνηθες περιστατικό κατά την έννοια της συνθήκης και του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Επιπλέον, δεν προκύπτει από σοβαρή επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών κατά το 2008 κατά την έννοια της συνθήκης και του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Παρά τη μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στο 3,3 % σε ετήσια βάση κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2008, γεγονός που επηρέασε την είσπραξη των εσόδων κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους και αύξησε το χειρότερο του αναμενομένου έλλειμμα, η συνολική αύξηση του ΑΕΠ κινήθηκε σε σχετικά υψηλά επίπεδα κατά το 2008 φτάνοντας το 4,9 %.

Η δυνητική αύξηση του ΑΕΠ εκτιμάται στο 4 ½ % και το παραγωγικό κενό εκτιμάται ότι ανήλθε στο 3 ½ % του δυνητικού ΑΕΠ κατά το έτος αυτό, γεγονός που αποτελεί ένδειξη ευνοϊκής οικονομικής συγκυρίας. Επίσης, η υπέρβαση της τιμής αναφοράς δεν μπορεί να θεωρηθεί προσωρινή. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009, το έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα αναμένεται να ανέλθει στο 6,6 % του ΑΕΠ κατά το 2009 και, εάν δεν υπάρξει αλλαγή πολιτικής, στο 7,3 % το 2010, ενώ το 2009 προβλέπεται ότι το ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 1,4 % και το 2010 το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 0,8 %. Το

[1] ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6.
[2] ΕΕ L 332 της 31.12.1993, σ. 7.
[3] Όλα τα έγγραφα σχετικά με την ΔΥΕ που αφορούν την Πολωνία βρίσκονται στον ακόλουθο ιστότοπο: http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=m2

έλλειμμα θα αυξηθεί το 2009 σύμφωνα με τις πολωνικές αρχές, οι οποίες, στις 22 Ιουνίου ανακοίνωσαν ότι το έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα μπορεί να υπερβεί σημαντικά το 4,6 % του ΑΕΠ που προβλεπόταν για το τρέχον έτος στην εαρινή κοινοποίηση στο πλαίσιο της ΔΥΕ του 2009 [1]. Επομένως, δεν πληρούται το κριτήριο του ελλείμματος που ορίζει η συνθήκη.

(8) Το ακαθάριστο χρέος του ευρύτερου δημόσιου τομέα ανήλθε σε 47,1 % του ΑΕΠ το 2008 και παραμένει χαμηλότερο από την τιμή αναφοράς του 60 % του ΑΕΠ. Εντούτοις, λόγω των αναμενόμενων υψηλών ελλειμμάτων, το χρέος του ευρύτερου δημόσιου τομέα είναι πιθανό να ανέλθει στο 60 % περίπου το 2010 σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις του 2009 των υπηρεσιών της Επιτροπής.

(9) Σύμφωνα με το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ελήφθησαν δεόντως υπόψη οι μεταρρυθμίσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος που εισάγουν ένα πολυπυλωνικό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει έναν υποχρεωτικό και πλήρως κεφαλαιοποιητικό πυλώνα. Η πραγματοποίηση αυτών των μεταρρυθμίσεων συνεπάγεται μεν μία προσωρινή επιδείνωση της δημοσιονομικής κατάστασης, αλλά είναι σαφές ότι θα βελτιωθούν μακροπρόθεσμα τα δημόσια οικονομικά. Με βάση τις εκτιμήσεις των πολωνικών αρχών, το καθαρό κόστος αυτής της μεταρρύθμισης ανήλθε στο 2,9 % του ΑΕΠ κατά το 2008 και θα αυξηθεί στο 3,2 % του ΑΕΠ το 2009, όπως αναφέρεται στην επιστολή των πολωνικών αρχών της 22ας Ιουνίου. Σύμφωνα με το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, οι εκτιμήσεις αυτές μπορούν να ληφθούν υπόψη επι γραμμικής φθίνουσας βάσης για μία μεταβατική περίοδο και μόνο στην περίπτωση που το έλλειμμα παραμένει κοντά στην τιμή αναφοράς. Επειδή, όμως, το έλλειμμα δεν προβλέπεται να παραμείνει κοντά στην τιμή αναφοράς κατά την περίοδο 2008-2010, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη το κόστος της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος.

(10) Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, «σχετικοί παράγοντες» μπορούν να ληφθούν υπόψη στη διαδικασία που οδηγεί στην απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος, σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 6 της συνθήκης, υπό δύο προϋποθέσεις — δηλαδή ότι το έλλειμμα θα παραμένει κοντά στην τιμή αναφοράς και η υπέρβαση της τιμής αναφοράς θα είναι προσωρινή. Στην περίπτωση της Πολωνίας, δεν πληρούνται αυτές οι δύο προϋποθέσεις. Κατά συνέπεια, δεν λαμβάνονται υπόψη οι σχετικοί παράγοντες στη διαδικασία που οδηγεί στην παρούσα απόφαση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Από τη συνολική εκτίμηση προκύπτει ότι στην Πολωνία υπάρχει υπερβολικό έλλειμμα.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Πολωνίας.

Βρυξέλλες, 7 Ιουλίου 2009.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

C. BILDT

[1] Επιστολή του υπουργού Οικονομικών κ. Ροστόφσκι προς τον επίτροπο Αλμούνια